

Asia: VN/9125/2021-TEM-1

Luonnokset valtioneuvoston asetuksiksi (3 asetusta) / Alueiden kehittäminen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikka 2021 - 2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa asetusluonnoskokonaisuutta koskevat näkemyksenne ja yleiset huomiot alla olevaan tekstikenttään. Yksityiskohtaiset vastaukset pyydämme esittämään asetuskohtaisesti alempana olevan ryhmittelyn mukaisesti.

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

-

1 luku Viranomaiset ja niiden tehtävät

1-4 § EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman viranomaiset ja niiden tehtävät ja vaatimukset

- **Onko tehtävistä ja vaatimuksista säädetty selkeästi?**
- **Miltä osin muistiota pitäisi tarkentaa tältä osin?**

Kyllä, tehtävistä ja vaatimuksista on säädetty selkeästi. On kuitenkin kiinnitettävä huomiota siihen, että välittävän toimielimen henkilötövuosien resursoinnin on oltava riittävällä tasolla tehtävien ja vastuiden hoitamiseksi. Myös viestintään on alueille jaettava teknisen tuen resurssia toisin kuin ohjelmakaudella 2014-2020, jolloin kaikki viestinnän resursointi osoitettiin ministeriöön.

5 ja 6 § Välittävän toimielimen tehtävien kokoaminen

- **Onko kokoamisesta säädetty selkeästi? Tulisiko tehtävien kokoamista avata asetuksen muistiossa?**

Koottavista tehtävistä on säädetty selkeästi, mutta olisi syytä asetuksessa vielä todeta se, että muut kuin koottavaksi esitetyt tehtävät hoidetaan kussakin maakunnan liitossa.

Jatkotoimenpiteiden sisältö tulisi määritellä muistiossa.

7 § Alueiden uudistumisen neuvottelukunnan (AUNE) kokoonpano

- **Pitäisikö neuvottelukunnan tehtävästä säätää tarkemmin (vrt. lain 15 §)?**

Lapin liitto on tyytyväinen siihen, että Saamelaiskäräjien edustaja esitetään nimettäväksi AUNEen.

9 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman seurantakomitea

- **Onko seurantakomiteasta ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?**
- **Onko seurantakomiteasta ja sen sihteeristöstä säädetty selkeästi?**

Kyllä. Lapin liitto on tyytyväinen siihen, että Työ- ja elinkeinoministeriössä on otettu huomioon Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämissuunnitelmat seurantakomitean sihteeristön kokoonpanossa ja tämän hetkinen suunnitelma mahdollistaa välittävien toimielimien tiiviimmän vuorovaikutuksen hallintoviranomaisen kanssa.

10 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman valtakunnallisen teeman johtoryhmä Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- **Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?**

Kuvaus jättää epäselväksi sen, miten varmistetaan valtakunnallisen ja alueellisen toiminnan täydentävyys. Millä konkreettisilla keinoilla valtakunnallisen toiminnan välittävä toimielin varmistaa sen, että valtakunnallinen toiminta ei ole päällekkäistä alueellisen toiminnan kanssa tai että se on alueellisten strategioiden mukaista? Hakemuslistausten toimittaminen maakunnan yhteistyöryhmälle ei ole riittävää yhteydenpitoa.

Muistioon on kirjattu, että valtakunnallisen toiminnan johtoryhmän tehtävänä on varmistua riittävästä yhteydenpidosta alueellisten toimijoiden kanssa. Koska muistiossa ei määritellä tarkemmin keitä alueellisia toimijoita tarkoitetaan, asetuksen hyvä tarkoitus voi epätarkkuuden vuoksi jäädä täyttymättä.

Lapin liitto esittää muistion tekstiä tarkennettavaksi seuraavasti:

”Valtakunnallisen toiminnan välittävän toimielimen on varmistuttava riittävästä yhteydenpidosta sekä rahoituksen alueellisen hakijan että alueellisten välittävien toimielinten kanssa niin, että valtakunnallisesta ohjelmasta tuettava toiminta ja alueellinen toiminta täydentävät ja tukevat toisiaan ja että valtakunnallinen toiminta on linjassa alueellisten strategioiden kanssa.”

11 § Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toimikausi ja kokoonpano

Onko MYR:n kokoonpanosta säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

Onko sihteeristön kokoonpanosta ja tehtävistä säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

-

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

11 §: Sanamuodot ovat virheellisiä seuraavassa kohdassa MYR:n kokoonpanoon liittyen: ympäristö-, tasa-arvo- ja syrjimättömyyden estämistä edistämistä edustavia järjestöjä sekä muita alueen erityispiirteiden kannalta keskeisiä tahoja.

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Ohjelmatyö ja yhteistyömenettelyt

Onko ohjelmatyöstä ja yhteistyömenettelyistä säädetty selkeästi ja riittävästi? Jos ei,

- mitä voisi selkeyttää?
- miltä osin haluaisitte täydentää tai muuttaa ehdotettuja säännöksiä?

-

Pykäläkohtaisia kysymyksiä:

13 §. Aluekehittämispäätöksen valmistelu, sisältö, toimeenpano ja seuranta

- **Onko aluekehittämispäätöksen valmisteluun osallistujista, sisällöstä ja toimeenpanosta tarpeen säätää tarkemmin?**

14 § Maakuntaohjelman sisällön rakenne, valmistelu ja aikataulu

- **Onko maakuntaohjelman sisällöstä ja laatisemisesta säädetty riittävästi ottaen huomioon toisaalta alueiden välinen vertailtavuus ja toisaalta alueellinen joustavuus?**

15 § Alueiden kehittämisen keskustelut

- **Onko kuvattu riittävän selkeästi alueiden kehittämisen keskustelujen osallistujat, tavoiteltu lopputulos sekä seuranta?**

16 §. Kestävän kaupunkikehittämisen johtoryhmä
Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- **Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?**

Kommentti koskien 15§:

Asetuksen pykälään kirjatussa tekstissä (1 mom) on nimetty alueiden edustajiksi maakunnan liiton lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä muut aluekehittämisen kannalta keskeiset organisaatiot. Muistion ao. kohdassa kuitenkin todetaan, että ”ELY-keskukset olisivat mukana alueella keskusteluja valmisteleavassa maakunnan tilannekuvatyössä, mutta osallistuisivat keskusteluun valtioneuvoston edustajina samoin kuin mahdolliset TE-toimistojen edustajat.”

Asetuksen ja muistiotekstin välillä on selkeä epäloogisuus, mikä voi vaikeuttaa ELY-keskusten asemoitumista. On selkiytettävä sitä, ovatko ELY-keskukset alueen vai valtioneuvoston edustajia?

Kommentti koskien 16§:

Ei ole. Asetustekstissä sanotaan, että johtoryhmä tekee välittävälle toimielimelle esityksen rahoitettavien hankkeiden valinnasta. Asetuspykälän muistiotekstissä sanotaan toisaalla myös, että esityksen tekee johtoryhmä, mutta toisaalla sanotaan, että esityksen hankevalinnasta tekevät johtoryhmän kaupunkia edustavat jäsenet. Jää epäselväksi, miten johtoryhmä toimii tilanteessa, jossa johtoryhmään kuuluu muitakin kuin ao. kaupungin edustajia (mikä on kuitenkin toivottavaa)? Lähteekö esitys vain johtoryhmän kaupunkia edustavilta jäseniltä? Jos näin on, mikä on muiden kuin kaupunkia edustavien johtoryhmän jäsenten asema, vastuu ja mahdollisuus vaikuttaa? Mikäli hankkeen omarahoituksen on suunniteltu tulevan muusta organisaatiosta kuin kaupungista, kaupunki ei voi yksin päättää hankkeen esittämisestä rahoitettavaksi.

Johtoryhmän tulisi tehdä esitykset rahoitettavien hankkeiden valinnasta yhdessä.

3 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnointi

17 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojana toimimisen vaatimukset

18 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojan tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien valvojana toimimisen vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi?

- **Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?**

Kyllä, pääosin tehtävät on kuvattu selkeästi, mutta luonnollisesti käytännön toteuttaminen vaatii vielä tarkennuksia. Niistä kuitenkin ei ole syytä määrätä asetuksessa.

21 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset

22 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin liittyvät tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi (21 - 22 §)?

- **Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?**

Kyllä, tehtävät on kuvattu pääasiassa selkeästi ja johdonmukaisesti.

1 mom kohta 3 "hankkeiden seuranta"; koska 1 mom kohdan 1 perusteluissa sanotaan, että hankkeiden tavoitteita ja tuloksellisuutta seuraa kunkin ohjelman hallintoviranomainen, kohtien 1 ja 3 välistä eroa olisi hyvä vielä tarkentaa jotta roolit ja vastuut ovat selvät. Kohdan 3 perustelussa sanotaan, että seuranta tarkoittaa esimerkiksi sitä, ettei tuen saaja voisi saada rahoitusta useasta rahoituslähteestä esimerkiksi muiden maiden ohjelmaan osallistuvien maiden kansallisesta rahoituksesta. Tämän vaatimuksen täyttäminen voi olla maakunnan liitolle mahdotonta, koska sillä ei ole käytettävissään kaikkien hankkeeseen osallistuvien maiden kumppaneiden aineistoja. Siksi tämä esimerkki tulee poistaa ja selventää paremmin mitä tällä seurannalla tarkoitetaan.

1 mom kohta 2; On syytä tarkentaa kohdan 2 tekstiä seuraavasti "kansallisen vastinrahoituksen osalta tiedotus ja viestintä hakijoille ja tuen saajille ohjelma-alueella"? Koska ohjelmien hallintoviranomainen/ sihteeristö/ infopiste vastaavat yleisesti ohjelman tiedotuksesta ja viestinnästä, esitetyllä sanamuodolla voidaan sekoittaa sovittuja rooleja. Muistiossa tarkennetaan, että Tiedotuksessa ja viestinnässä olisi tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyötä kunkin ohjelman hallintoviranomaisen kanssa. Tässä asetuksen kohdassa on tärkeää osoittaa, että viestintä koskee nimenomaan kansallisen rahoituksen hakemisen mahdollisuudesta viestimistä, ei yleisesti ohjelmien rahoitusmahdollisuuksista tai tuloksista viestimistä.

Muita huomioita lukuun 3

-

Muita huomioita toimeenpanoasetuksesta ja sen muistiosta?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

-

1 luku Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

2 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

Ovatko asetuksen soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön selkeät?

-

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Tuen käyttökohteet ja tukea koskevat yleiset säännökset

Onko tukea koskevista yleisistä säännöksistä säädetty selkeästi ja ehdotettua rahoituslakia tarpeellisesti täydentäen?

-

Luvun 4 - 8 §:t vastaavat pääosin voimassa olevaa sääntelyä. Onko näiltä osin ehdotuksia säännösten sisällön kehittämiseksi?

4§ edellyttää, että hankkeessa työskentelevillä on hankkeen toteuttamisen kannalta tarvittava koulutus tai osaaminen. Muistion kohdassa tätä on tarkennettu mm. niin, että koska tuen myöntäminen perustuu aina viranomaisen harkintaan, viranomaisen velvollisuuksiin kuuluu myös selvittää tuen hakijan mahdollisuudet selviytyä hankkeen toteuttamisesta. Muistion teksti antaa sen käsityksen, että rahoittajan olisi jo tukipäätöstä valmistellessaan varmistuttava hakkeessa työskentelevien osaamisesta mikä ei yleensä kuitenkaan ole mahdollista, koska hankkeen henkilökunta yleensä rekrytoidaan vasta tukipäätöksen saamisen jälkeen. Muistion tekstin muotoilu on siksi syytä muuttaa, jotta rahoittavalle viranomaiselle ei siinä aseteta vaatimuksia, joita se ei pääsääntöisesti pysty täyttämään.

Edelleen, 4§ 2 momentin mukaan tuen saajan on nimettävä hankkeelle henkilö, joka vastaa hankkeen toteuttamisen kokonaisuudesta. Muistiossa tätä täsmennetään vielä niin, että kyse olisi hankkeelle nimetystä projektipäälliköstä tai hankevastaavasta. Muistiossa viitataan siihen, että tämän henkilön vaihtuminen voisi edellyttää, että tuen saaja hakisi muutosta hankkeen tukipäätökseen. Lapin liiton kokemusten mukaan tällaisessa tapauksessa riittää, että tuen saaja ilmoittaa hankkeesta vastaavan henkilön vaihtumisesta rahoittavalle viranomaiselle. Sen vahvistaminen muutospäätöksen kautta aiheuttaa turhaa lisätyötä.

Lapin liiton näkemyksen mukaan tärkein korjattava kohta asetuspaketissa on seuraava:

Maakunnan liittojen osalta on erittäin tarpeellista, että tukea voi kanavoitua myös yrityksille osana hankkeiden laajempaa kokonaisuutta ja aluekehitysvaikutuksia. Kuluvalla kaudella asetuksen muotoilu yksittäisen yrityksen oman liiketoiminnan tukemisesta on koettu jossain määrin ristiriitaiseksi muistion kanssa, ja tämä on johtanut erilaisiin tulkintoihin. Uuden asetuksen muistiossa liittojen rahoituksen tarkoitus on hyvin kuvattu ja mahdollisuus de minimis -tuen myöntämiseen olisi syytä nostaa asetuksen 6 pykälän tekstiin. Tällainen muutos olisi vähäinen, eikä vaikuta viranomaisten toimivaltasuhteisiin, mutta selkeyttäisi ja yhdenmukaistaisi merkittävästi tuen myöntämistä. Erityisesti äkilliseen rakennemuutokseen osoitetussa kansallisessa rahoituksessa esitetty kielto vaikeuttaa rahoituksen kohdentamista vaikuttaviin toimiin.

Muotoiluehdotus §6: Tukea voidaan myöntää myös yksittäiselle yritykselle osana laajempaa kehittämishanketta hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 2 luvun muita säännöksiä?

6§ määrittellään maakunnan liiton myöntämästä alueellisesta kehittämistuesta. Jotta välittävien toimielinten toimivallan rajat ovat ja pysyvät selkeinä koko ohjelmakauden ajan, on tarpeellista lisätä asetukseen luku, jossa kuvataan ELY-keskusten myöntämä tuki.

Muita huomioita lukuun 2

-

3 luku Tukimenettely

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi kaikkiin ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettäviin tukiin (kansalliset alueiden kehittämisen varat, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varat ja Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallinen vastinrahoitus), mutta luvun säännöksistä voitaisiin tukilajikohtaisesti poiketa 4 - 6 luvussa. Ovatko 3 luvun säännökset tämä huomioiden riittävän selkeitä ja soveltuvia kaikkiin mainittuihin tukilajeihin?

-

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi myös Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansalliseen vastinrahoitukseen. Näettekö erityisesti näiltä osin ongelmia luvun säännösten sovellettavuudessa?

Interreg –ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen uudet käytännöt ovat vielä valmistelussa, joten on liian aikaista arvioida nyt esitettyjen säännösten sovellettavuutta siihen. Pääsääntöisesti kuitenkin säännökset vaikuttavat olevan selkeitä.

Ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettävissä tuissa tulee rahoituslain ohella sovellettavaksi myös valtionavustuslaki. Onko tukimenettelystä tältä osin säädetty selkeästi suhteesta valtionavustuslakiin? Onko valtionavustuslain säännöksiä avattu riittävästi muistiossa?

-

Ehdotetussa 15 §:ssä säädettäisiin ennakosta ja sen kuittaamisesta nykyistä tarkemmin (Interregin kansallisen vastinrahoituksen osalta kuittaamisesta säädettäisiin poikkeus 42 §:ssä). Onko ennakosta ja sen kuittaamisesta säädetty selkeästi ja riittävästi?

-

Ehdotetussa 16 §:ssä säädettäisiin tuen maksamisen hakemisesta ja voimassa olevaan nähden sääntelyä tarkennettaisiin EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja kansallisiin alueiden kehittämisen varoihin sovellettavien uusien kustannusmallien käyttöönoton vuoksi. Onko sääntely riittävän selkeää?

Muotoiluehdotus: §16: Hakemuksissa on esitettävä selvitys hankkeen kustannuksista kumulatiivisesti hankkeen alusta saakka. Tämä on nykyisen EURA-järjestelmän keskeinen puute.

Ehdotetussa 19 §:ssä säädettäisiin ohjausryhmästä nykyistä tarkemmin. Onko säännös riittävä ja selkeä?

Muotoiluehdotus §19: Asetuksen 19§ ehdotetaan vaadittavaksi ohjausryhmän jäsenten kirjallinen suostumus. Tämä vaatimus ei ole tarpeellinen asetuksen tasolla. Tämä muodostaa yhden lisävaatimuksen jo valmiiksi moninaiseen kokonaisuuteen käytäntöjä ja edellytyksiä, eikä sillä ole käytännön merkitystä tavoitteelle, joka on lisätä jäsenten sitoutumista. Jos asetuksen mukaista vaatimusta on tarkoitus valvoa, toisin sanoen on pyydettävä jokaisessa hankkeessa suostumukset tuen saajalta, se lisää turhaa hallinnollista taakkaa.

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 3 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 3

Muotoiluehdotus § 11: Asetuksen 11§ ehdotetaan luovuttavaksi hankkeiden 3 vuoden enimmäiskestosta. Muistion perusteluissa todetaan, että hankkeiden keskimääräinen toteutusaika on ollut yli 3 vuotta, mikä kokemuksemme mukaan ei voi olla mahdollista. Lapin liiton hankkeissa on vain erittäin poikkeuksellisissa tapauksissa ylitetty 3 vuoden enimmäisaika. Sääntö on ollut toimiva, se on tukenut hankkeiden erottamista tavanomaisesta toiminnasta ja rahoittajalla on ollut riittävä harkinta hankkeiden jäntevöittämisiksi.

Muotoiluehdotus § 12-13: Muutoshakemukset aiheuttavat merkittävää hallinnollista lisätyötä. Asetuksen 12§ mahdollistaisi muutoshakemuksen jättämisen ilman, että rahoittaja avaa hakemuksen muutettavaksi. Tämä aiheuttaa ongelmia, mikäli uusi EURA-järjestelmä ei ole rakennettu niin, että rahoittaja saa tiedon muutoshakemuksista. EURAn tulisi tukea muutoshakemusten valmistelua myös niin, että muutoshakemuksesta käy selkeästi, yksiselitteisesti ja ilman selvittelyä ilmi mitä muutoksia hakemukseen on tehty.

Muotoiluehdotus §18: Asetuksen 18§ mukaan tuen saajan tulee selvittää, miten hanke etenee suhteessa esitettyihin tavoitteisiin. Seurannan toteuttamiseksi EURA-järjestelmä ja seurantaraportointi tulee rakentaa niin, että se velvoittaa tuen saajan raportoimaan tavoitellulla tavalla. Yksinkertaistetut kustannusmallit lisäävät huomattavasti raportoinnin sisällöllisiä ja laadullisia vaatimuksia.

Muutosehdotus muistioon §19: Ohjausryhmää koskevaa pykälää sovellettaisiin vain, jos hankkeelle on tukipäätöksessä edellytetty asetettavaksi ohjausryhmä. Kansallisen vastinrahoituksen osalta Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman hankkeelle asetetaan ohjausryhmä ohjelman ja Interreg-asetuksen säännösten mukaisesti. Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallista vastinrahoitusta varten ei pääsääntöisesti aseteta erillistä ohjausryhmää. - Tai vaihtoehtoisesti koko toinen lause pois.

4 luku Kansallisilla alueiden kehittämisen varoilla rahoitettujen hankkeiden kustannusten tukikelpoisuutta koskevat ja muut erityiset säännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettaviin tukiin. Kustannusten tukikelpoisuutta koskevia säännöksiä tarkennettaisiin voimassa olevaan asetukseen nähden ja tukikelpoisuudesta säädettäisiin pääosin yhteneväisesti EU:n alue- ja rakennepolitiikan tukien kanssa viittaamalla pykälissä tukikelpoisuusasetuksen säännöksiin. Onko yhteneväinen sääntely kansallisissa alueiden kehittämisen varojen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen hankkeiden kesken kannatettavaa?

-

Miltä osin kansallisissa alueiden kehittämisen varoista rahoitettavien hankkeiden kustannusten tukikelpoisuudesta tulisi säätää toisin kuin tukikelpoisuusasetuksessa säädetään?

-

Ehdotetussa 21 §:ssä säädettäisiin kansallisten alueiden kehittämisen varojen hankkeen enimmäiskestoksi kolme vuotta, mikä vastaisi voimassa olevaa. EU:n alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden osalta enimmäiskeston säätämisestä ehdotetaan luovuttavaksi. Onko enimmäiskeston rajaaminen tarpeen?

-

Ehdotetussa 24 §:ssä säädettäisiin luontoissuorituksesta osana hankkeen omarahoitusta. Pitäisikö luontoissuoritus sallia paitsi osana omarahoitusta mutta myös laajemmin yksityistä rahoitusosuutta ja miksi? Miten muuten luontoissuoritusta koskevaa säännöstä pitäisi kehittää?

-

Voimassa olevan rahoitusasetuksen 26 §:ssä säädetyistä vastikkeellisen työ tai tuotantopanoksen luovutuksesta ehdotetaan luovuttavaksi. Onko ratkaisu kannatettava? Jos katsotte, että säännös olisi edelleen tarpeen, perustelkaa kantanne.

-

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 4 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 4

-

5 luku Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettaviin tukiin. Onko näitä tukia koskevista erityissäännöksistä säädetty selkeästi?

-

Ehdotetussa 34 §:ssä säädettäisiin uudesta ryhmähankkeesta rahoituslakia tarkentavia säännöksiä. Onko säännös riittävä ja selkeä?

Muutosehdotus §34: Tuensaajien yhteiset hankkeet ovat tärkeä väline hanketoiminnassa. Niiden toteuttamiseksi on tärkeää huolehtia sujuvista ja yksinkertaisista käytännöistä. Asetuksen 34§ ryhmähanketta koskevat menettelyt eivät kuitenkaan ole toimivia ja tarkoituksenmukaisia. Ehdotetun mallin vaarana on, että tuki-, muutos- ja maksuspäätösten lukumäärä välittävissä viranomaisessa moninkertaistuu, joka tulee johtamaan ennennäkemättömiin vaikeuksiin. On kysyttävä, onko vaikutuksia arvioitu rahoittajien kanssa, koska välittävien toimielinten välisissä keskusteluissa uutta mallin toteuttamiseen liittyvät riskit on tunnistettu laajasti. On epäselvää, mikä yhteishankkeiden muutoksen tavoitteena on ja mitä etua uusi malli tuo nykyiseen käytäntöön verrattuna. Uusi hankemuoto jättää avoimeksi, miten eri osahankkeiden kokonaisuuden tuloksellinen johtaminen ja toisaalta viranomaisen valvonta ja seuranta tapahtuvat tehokkaasti. Päätoteuttajan rooli, tehtävät ja vastuut jäävät epäselviksi. Nämä yhdessä tulevat lisäämään ohjauksen ja neuvonnan tarvetta merkittävästi. Lopulliseen vaikutukseen tuen myöntämiseen hallinnolliseen taakkaan vaikuttaa EURA-järjestelmän ominaisuudet, joiden pitäisi mahdollistaa ryhmähankkeen tarkoituksenmukainen käsittely.

Esimerkki nykyiseltä ohjelmakaudelta: Mikäli kyseessä on 5 osatoteuttajan yhteishanke, jossa on yhden tukipäätöksen lisäksi tehtävä melko tavanomaiset 2 muutospäätöstä ja 6 maksuspäätöstä. Tämä tarkoittaa, että on tehtävä 15 rahoituspäätöstä ja 30 maksuspäätöstä. Tällöin on tehtävä yhteensä 45 erillistä päätöstä yhdelle hankkeelle. Aiempi tapa toteuttaa yhteishankkeita on parempi.

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 5 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 5

-

6 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansalliseen vastinrahoitukseen. Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevista erityissäännöksistä säädetty riittävästi ja selkeästi?

35 §:ssä kuvattu hakumenettely on 2 mom osalta sekava. 2 momentissa sanotaan

- toimivaltainen maakunnan liitto voi päättää, että Interreg –ohjelman kansallisen vastinrahoituksen hakemiselle asetetaan määräaika
- jos asetetaan määräaika, niin (tällöin) maakunnan liiton on julkaistava hakuilmoitus niin että se on tasapuolisesti hakijoiden saatavilla
- hakuilmoituksessa on asetettava hakuaika TAI jos rahoitusta voi hakea jatkuvasti, sen on käytävä ilmi hakuilmoituksesta

Muistion ao. kohdassa asiaa ei avata sen paremmin, joten jää epäselväksi mm. se, että jos haulle ei aseteta määräaikaa niin onko julkaistava hakuilmoitus? Asetuksen tekstissä sekä määrääjän asettamisen että jatkuvan haun ilmoittamisesta puhutaan hakuilmoituksessa julkaistavina tietoina, mutta toisaalla sanotaan että vain määräaikaa käytettäessä on julkaistava hakuilmoitus.

39 § Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrä

Onko teillä kommentoitavaa Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrään sekä esitettyihin myöntörajoihin?

Liittyen vastinrahoituksen myöntörajoihin §38: Interreg Aurora ohjelman pienhankkeen enimmäiskustannukseksi per osallistuva maa esitetään EUR 20,000. Tämä tarkoittaisi tämän hetkisen laskentakaavion mukaan (65% EU tuki, 70% vastinrahoitusta jäljelle jäävästä osuudesta) EUR 4900 kansallisen vastinrahoitus osuutta. Muistion ao. kohdassa mainitaan, että esimerkiksi pienten toimijoiden kohdalla voidaan tehdä 70% vastinrahoitus rajasta poikkeus. Entä ei-pienten toimijoiden, jotka hakevat pienhankkeita? Voisiko vastinrahoituksen minimiraja olla juurikin tuo pienhankkeille myönnettävä EUR 4900, EUR 5000 sijaan?

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte luvun 6 säännöksiä?

Lisäsehdotus §37: Sen lisäksi mitä 11 §:ssä säädetään, Interreg-ohjelman kansallisen vastinrahoituksen tukipäätös on tehtävä kahden kuukauden kuluessa tukihakemuksen saapumisesta. Tukihakemus tulee sisältää Interreg-asetuksen 22 artiklassa tarkoitettun hallintoviranomaisen asiakirjan, josta ilmenee hankkeen hyväksyntä.

Vastinrahoituksen tukipäätöksen tekeminen kahden kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta ei ole tarkoituksenmukaista, jos hakemus ei sisällä hallintoviranomaisen ”tukisopimusta”.

Tarkennus §38 vastinrahoituksen arvolisäveron tukikelpoisuudesta. Muistion ao. kohdassa asiakäsitellään Interreg-ohjelmien hallintoviranomaisen näkökulmasta:

“Tuen saajan on Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkoraja-ohjelmissa esitettävä tukihakemuksen yhteydessä selvitys arvonlisäverokohtelustaan kyseisessä hanketoiminnassa hallintoviranomaiselle.

Käytännössä Interreg-ohjelman tai Interreg-ulkorajaohjelman hallintoviranomainen voisi Verohallinnolta saadun selvityksen sijaan hyväksyä tuen saajan itse laatiman muun riittävän ja perustellun selvityksen.”

Tässä voisi tarkentaa, että myös kansallisen vastinrahoituksen osalta itse laadittu riittävä ja perusteltu selvitys käy tällaisissa tapauksissa, jotta emme olisi tilanteessa, että vain kansallisen vastinrahoituksen vuoksi tuen saajan on esitettävä Verohallinnon selvitys.

Muita huomioita lukuun 6

Huomio §41 kansallisen vastinrahoituksen maksaminen: Muistion ao. kohta mahdollisuudesta saada ohjelman maksatuspäätös toimivaltaiselle maakunnanliitolle suoraan hallintoviranomaiselta otetaan ilolla vastaan. Tuensaajan ja –hakijan näkökulmasta tämä suoraviivaistaa maksatukseen liittyviä hakuprosesseja.

Muita huomioita rahoitusasetuksesta ja sen muistiosta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

1 luku Yleiset säännökset

2 § Määritelmät

Onko asetukseen tarpeellista ottaa määritelmiä koskeva erillinen pykälä?

o Onko asetuksessa käytetty käsitteistö mielestänne selkeää?

o Mitkä käsitteet edellyttäisivät tarkennusta ja miten?

Selkeintä olisi, että määritelmät ja käsitteistö avattaisiin erillisessä pykälässä.

Käsitteet on avattu, mutta luettavuuden ja helppokäyttöisyyden kannalta käsitteet olisi hyvä esitellä yhdessä paikassa. On otettava huomioon, että asetuksen tulisi palvella myös tuensaajia ja henkilöitä, jotka eivät ole tottuneita lukemaan lakitekstiä.

4 § Tukikelpoisuuden edellytykset

Ovatko tukikelpoisuuden edellytykset näkemyksenne mukaan selkeät? Jos eivät,

o Miltä osin katsotte edellytykset epäselväksi ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?

o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?

o Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

5 § Hankkeen tulot

Onko hankkeen tulot ja niiden käsittely määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

- o Miltä osin tulojen määrittely ei ole riittävän selkeää?
- o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?
- o Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Muita huomioita luvun 1 pykäliin ja muistioon

2 luku Palkkakustannusten tukikelpoisuus ja yksinkertaistetut kustannusmallit

6 § Palkkakustannusten tukikelpoisuus

Ovatko palkkakustannusten tukikelpoisuutta koskevat yleiset periaatteet riittävän selkeät? Jos eivät,

- o miltä osin periaatteet ovat epäselviä ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?
- o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa ja miltä osin?

Ovat selkeät ja tarkastusta helpottaa se, että palkkojen perusteet hyväksytään jo rahoituspäätöksessä.

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli

Onko palkkakustannusten yksikkökustannusmalli määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

- o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?
- o Voisitteko perustella tarkennusta edellyttävän kohdan?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Määrittelyt ovat selvät, mutta miten varmistetaan se, että henkilö ei tee hankkeille kokonaisuutena yli 1720 tuntia vuodessa?

Koska työaikakirjanpitoa ei tarvitse ollenkaan toimittaa (kiinteä osa-aikainen) tai työajanseurannassa ei ole työajan selitteitä, niin miten saadaan selville osa-aikaisen henkilön sairauslomat tai muut poissaolot. Aikaisemmin olemme voineet työaikakirjausten perusteella odottaa Kela-korvauksia raportoitavaksi. Nämä jäävät jatkossa tuensaajan oman ilmoituksen varaan.

Koska työaikakirjanpitoa ei tarvitse ollenkaan toimittaa (kiinteä osa-aikainen) tai työajanseurannassa ei ole työajan selitteitä, niin miten saadaan selville osa-aikaisen henkilön sairauslomat ja muut poissaolot palkattomat jne. tehollista työaikaa (=työaika vähennettynä vuosilomilla ja muilla palkattomilla vapailla) ei voida tarkastaa.

7 § kohta 2: Määrittelyt ovat selvät, mutta miten varmistetaan se, että henkilö ei tee hankkeille kokonaisuutena yli 1720 tuntia vuodessa?

8 § Välittömien palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista

Onko palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

Onko prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

o Jos näin ei ole, miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Selkeä parannus on se, että hallintoviranomainen vahvistaa tukikelpoiset sivukulut, johon kuuluu lomarahat.

Koska työaikakirjanpitoa ei tarvitse ollenkaan toimittaa (kiinteä osa-aikainen) tai työajanseurannassa ei ole työajan selitteitä, niin miten saadaan selville osa-aikaisen henkilön sairauslomat ja muut poissaolot palkattomat jne. tehollista työaika (=työaika vähennettynä vuosilomilla ja muilla palkattomilla vapailla) ei voida tarkastaa.

Koska työaikakirjanpitoa ei tarvitse ollenkaan toimittaa (kiinteä osa-aikainen) tai työajanseurannassa ei ole työajan selitteitä, niin miten saadaan selville osa-aikaisen henkilön sairauslomat ja muut poissaolot palkattomat jne. tehollista työaika (=työaika vähennettynä vuosilomilla ja muilla palkattomilla vapailla) ei voida tarkastaa.

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

11 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa investointihankkeissa

12 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

Onko pykälien muotoilu ja sisältö riittävän selkeää? Jos ei,

o miltä osin muotoilua tulisi tarkentaa pykäläkohtaisesti?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi (tarkennukset pykäläkohtaisesti)?

Ei tarkennettavaa. Selvästi sanottu muistiossa ja määritellään tukipäätöksessä.

16 § Kertakorvausten määrän vahvistaminen

Onko kertakorvausten määrän vahvistamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälän muotoilu edellyttäisi tarkentamista?

o Miten muotoilua tulisi tarkentaa pykälässä?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

Pykälän sanamuotoja tulee selkiyttää. Pykälän tulkinta on vaikea, sillä pykälässä on useita eri viittauksia toisiin pykäliin.

Muita huomioita luvun 2 pykäliin ja muistioon

-

3 luku Tosiasiallisesti aiheutuneet kustannukset ja eräiden kustannusten tukikelpoisuus

19 § Hankinnat

Onko hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuus ja kustannusten kohtuullisuuden arvioiminen määritelty riittävän selkeästi määritelty? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

On hyvä että suorahankinnan raja nousee 3 000 euroon ja kirjallisen kilpailuttamisen raja nousee 10 000 euroon.

Pykälässä tulisi viitata hankintalain ja hyvän hallintotavan periaatteisiin myös kynnsarvon alittavien hankintojen kohdalla (avoimuus, tasapuolisuus ja syrjimättömyys).

Onko arvonlisäveron tukikelpoisuudesta ja sen osoittamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

25 § Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Onko tuen ulkopuolelle jäävistä kustannuksista säädetty riittävän kattavasti ja selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita luvun 3 pykäliin ja muistioon

-

4 luku Erinäiset säännökset

26 § Tukipäätöksessä hyväksytyjen kustannuslajien väliset muutokset

Selkeyttääkö kustannuslajien välisestä muutoksesta säädetty hankkeiden toimeenpanoa? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita tukikelpoisuusasetuksesta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

IV Mitä muuta haluatte sanoa?

Näkemykset ja kannanotot, jotka eivät sisälly edellä asetuskohtaisesti esille tuomaanne

-

Ekdahl Päivi
Lapin liitto